

UDVALG

Børne- og Skoleudvalget

MØDE

Intet angivet

STED

Den Hvide Bygning, Skibsværksvej 4, Nakskov,

STARTTIDSPUNKT

07-03-2019 15:00:00

SLUTTIDSPUNKT

PUNKTER

- [1. Godkendelse af dagsorden - 7. marts 2019](#)
 - [2. Forslag til ny skole- og dagtilbudsstruktur](#)
 - [3. Planlægning af dialogmøde mellem Børne- og Skoleudvalget og Handicaprådet](#)
 - [4. Kvalitetsopfølgning 2017-2018](#)
 - [5. Folkeskolestrategi](#)
 - [6. Erhvervsklasse](#)
 - [7. Talenthold](#)
 - [8. Pædagoger i undervisningen](#)
 - [9. Forankring af projekter](#)
 - [10. Ny dagtilbudslov - fælles pædagogiske grundlag og nye styrkede læreplaner](#)
 - [11. Ny dagtilbudslov - læringsfokus i SFO i overgang fra børnehave til skole](#)
 - [12. Den sammenhængende børnepolitik](#)
 - [13. Ressourceanvendelse i forbindelse med tidlig indsatsstrategi](#)
 - [14. Årsregnskab 2018 Børne- og Skoleudvalget](#)
 - [15. Orientering - åbent møde - 7. marts 2019](#)
 - [16. Orientering - lukket møde - 7. marts 2019](#)
-

1. Godkendelse af dagsorden - 7. marts 2019

Godkendelse af dagsorden - 7. marts 2019

sagsfremstilling

1. Godkendelse af dagsorden – 7. marts 2019

J.nr.: 00.01.00G01- 0408	Sagsnr.: 360183 Brevid.: 4201234	Initialer: UJTS	Åbent punkt
-----------------------------	-------------------------------------	-----------------	-------------

Sagsfremstilling:

Godkendelse af dagsorden til Børne- og Skoleudvalgets møde den 7. marts 2019.

Økonomi:**Planmæssige forhold/Lovgrundlag:****Høring/udtalelse:****Indstilling:**

Sagen afgøres af:

Børne- og Skoleudvalget.

Beslutning i Børne- og Skoleudvalget, 07-03-2019

Godkendt.

2. Forslag til ny skole- og dagtilbudsstruktur

Forslag til ny skole- og dagtilbudsstruktur

sagsfremstilling

2. Forslag til ny skole- og dagtilbudsstruktur

J.nr.: 17.01.04A00-0007	Sagsnr.: 371082 Brevd.: 4272718	Initialer: RIJE	Åbent punkt
-------------------------	------------------------------------	-----------------	-------------

Sagsfremstilling:

Børne- og Skoleudvalget har bedt administrationen om et oplæg til en ny skole- og dagtilbudsstruktur. Det er sket på baggrund af politiske drøftelser på byrådsseminaret den 15.-16. januar 2019 samt en konkret drøftelse af evalueringsrapporterne fra Epinion, der blev drøftet som sag 1 på tillægsgagsordenen til Børne- og Skoleudvalgets dagsorden den 7. februar 2019.

Der er politisk tilkendegivet et ønske om, at skole- og dagtilbudsstrukturen justeres via en kort, politisk beslutningsproces med følgende milepæle:

- Administrativt oplæg til ny struktur drøftes på Børne- og Skoleudvalgets møde den 7. marts 2019 og indstilles videre til Økonomiudvalget den 20. marts og herefter Byrådets behandling den 28. marts 2019
- Byrådet behandler sagen den 28. marts 2019 med henblik på at sende et forslag til ny struktur i høring i 8 uger
- Høringssvar behandles af Byrådet den 28. maj 2019
- Endelig tilkendegivelse om en evt. ny struktur sker på byrådsmødet den 27. juni 2019.

Børne- og Skoleudvalget har desuden fastlagt en række pejlemærker for det oplæg, som administrationen skal fremkomme med:

- Der ønskes et oplæg til en hurtig proces
- Der ønskes et bud på mulighederne for optimeret klassedannelse
- Der ønskes forslag til investering i muliggørelse af fuldtidsledelse
- Der ønskes forslag til mindst-mulig-indgriben på specialundervisningsområdet og en styrkelse af almenområdets tilbud til flere elever.

En ny struktur er et middel – ikke et mål i sig selv

Administrationen fremlægger hermed et oplæg til en ny struktur, der sigter efter at imødekomme de politisk fastlagte pejlemærker. Det er vigtigt at understrege, at en ny struktur ikke er et mål i sig selv, men et middel til at realisere de politiske målsætninger på børneområdet, herunder de mål, der er formuleret i

- Plan- og udviklingsstrategien
- Den Politiske Aftale for 2018-2022
- Budgetaftalerne for 2018 og 2019
- Oplægget til en ny Sammenhængende Børnepolitik
- Oplægget til en Folkeskolestrategi
- De foreløbige drøftelser i Børne- og Skoleudvalget, der skal lede frem til formulering af en dagtilbudsstrategi i forsommeren 2019.

En ny skole- og dagtilbudsstruktur skal skabe de organisatoriske rammer, der forbedrer mulighederne for at lykkes med de politiske ambitioner. Det skal ske gennem

- En klassisk Lollandsmodel, hvor distriktsledelsens kompetence decentraliseres til flere skoler end i dag
- Samling af skoleafdelinger og dagtilbudsenheder i lidt større organisatoriske enheder end i dag
- Bedre kapacitetsudnyttelse og dermed omfordeling af budgettet (lukning af matrikler)
- En mere enkel ledelsesstruktur med klare roller og funktioner
- Samling af specialundervisningsområdet og opbygning af nye incitamentstrukturer for inklusion.

Oplægget til ny struktur er ikke en spareøvelse. Det foreslås i oplægget, at der investeres mere end 3 mio. kr. i ledelse både på dagtilbudsområdet og skoleområdet. Det foreslås også, at der afsættes midler til implementering, bla. tilpasning af læringsmiljøer i de tilbud, hvor kapacitetsudnyttelsen stiger, og midler til at sikre gode overgange. Og endelig foreslås det, at der afsættes midler til at sikre gode rammer for fremtidig rekruttering og fastholdelse gennem "talentprogrammer", det kan være ledelsestalenter eller andre talenter.

Børnetalsudviklingen

En ny struktur skal være holdbar i en årrække, så der skabes ro på børneområdet til at konsolidere den daglige drift og udvikle den pædagogiske praksis, så vi kan opnå de resultater, som Børne- og skoleudvalget og det samlede byråd sigter efter.

Børnetallet har været faldende i en årrække både i dagtilbud og de seneste år også i skolerne. Dette, suppleret med fraflytning og elevvandring fra land til by, har øget sårbarheden i nogle af vores tilbud.

Oplægget til en ny struktur matcher behovet for kapacitet på skoleområdet inden for de næste år, selvom elevtallet falder. Det skyldes, at elevvandring mellem land og by vil betyde et pres på kapaciteten i byerne, hvis der lukkes flere matrikler på landet, end der foreslås i dette oplæg.

På den længere bane viser erfaringen, at befolkningsprognosen bliver mere usikker. Det kan derfor ikke siges med sikkerhed, om elevtallet vil udvikle sig, sådan som befolkningsprognosen beskriver. Hovedtendensen vurderes at være, at der vil ske en vandring fra land til by. Inden for de næste par år bør det derfor overvejes, om der på et tidspunkt kan findes mulighed for at investere i en mere tidssvarende kapacitet på skoleområdet.

Beslutning om den centrale ledelsesstruktur

En forudsætning i det administrative oplæg til en ny skole- og dagtilbudsstruktur er, at den centrale ledelse samles i en mere klassisk sektorstruktur med én sektorchef, en souschef og en tilhørende stab. Forslaget bryder således med den eksisterende distriktsmodel og (gen-)etablerer en sektorchefstilling på skole- og dagtilbudsområdet.

Spørgsmålet om organisering af den centrale ledelse har stor betydning for de øvrige elementer i organisations- og ledelsesstrukturen. Det er byrådet, der har kompetence til at beslutte strukturen for den centrale ledelse, idet det vedrører den fremtidige sektorstruktur og dermed antallet af sektorchefer.

Det indstilles derfor, at byrådet træffer endelig beslutning om den centrale ledelse på byrådsmødet den 28. marts 2019 som forudsætning for de videre drøftelser om den øvrige organisations- og ledelsesstruktur.

Der er ingen formelle høringsbestemmelser omkring dette forhold.

Beslutning om decentrale ledelsesniveauer

En forudsætning i det administrative oplæg til en ny skole- og dagtilbudsstruktur er, at den decentrale ledelse organiseres i to niveauer svarende til organiseringen i øvrige sektorer i Lolland Kommune (den såkaldte Lollandsmodel). Det betyder, at ledelsesniveauet under sektorchefen (niv. 4) er decentrale ledere, og at ledelsesniveauet herunder igen (niv. 5) er afdelingsledere.

I Lollandsmodellen er det de decentrale ledere, der løfter ansvaret for budget og personale, og dermed sikrer, at driften sker inden for de rammer, der er fastsat i lovgivning, overenskomster og budget. Jf.

Decentraliseringsgrundlaget for Lolland Kommune.

Spørgsmålet om ledelsesniveauer har stor betydning for, hvilke forventninger der efterfølgende kan tillægges lederrollerne på de forskellige ledelsesniveauer i en ny skole- og dagtilbudsstruktur.

Det indstilles derfor, at byrådet træffer endelig beslutning om, at der - uafhængig af antallet af matrikler i en ny struktur - ønskes en decentral ledelsesstruktur i to niveauer bestående af hhv. decentrale ledere på niv. 4, hhv. afdelingsledere på niv. 5.

Der er ingen formelle høringsbestemmelser omkring dette forhold.

Det videre arbejde med at beskrive de mulige kompetencefordelinger i en ny struktur vil pågå parallelt med den politiske beslutningsproces for at understøtte en potentiel implementeringsproces.

Ungdomsskolen

Som følge af en distriktsopdelt skole- og dagtilbudsstruktur blev det besluttet i oktober 2016, at ungdomsskolen skulle organiseres under Den Understøttende Enhed, USE. Parallelt hermed er der siden hen udviklet en række nye tilbud, der organisatorisk henhører under Ungdomsskolen.

En forudsætning i det administrative forslag til en ny skole- og dagtilbudsstruktur er, at ungdomsskolen flyttes tilbage til skole- og dagtilbudssektoren som en decentral enhed. Dette skal ses i lyset af etableringen af den kommende ungeindsats, hvor UU og Ung Lolland er naturlige elementer, og desuden det forhold, at ungdomsskolens fritidspædagogiske sigte nemt kan forsvinde i den nuværende organisering sammen med de mere specialiserede indsatser i USE (den understøttende enhed).

Det indstilles derfor, at Byrådet træffer endelig beslutning om, at ungdomsskolens kerneopgaver flyttes tilbage til den almene skole- og dagtilbudssektor som en decentral enhed.

Der er ingen formelle høringsbestemmelser omkring dette forhold, men det foreslås, at der inden byrådets beslutning den 28. marts 2019 vedr. ungdomsskolens fremadrettede organisering indhentes en udtalelse fra Ungdomsskolens bestyrelse og MED-udvalg til understøttelse heraf.

Specialundervisning

Børne- og Skoleudvalget har tilkendegivet, at man over en årrække ønsker at arbejde hen imod, at flere elever rummes i almenmiljøet. Som en vision og retningspil for dette arbejde skal være, at op imod en tredjedel af de elever, der i dag er visiteret til specialtilbud, fremadrettet kan rummes i almenmiljøet. En forudsætning herfor er, at der i almenmiljøet skabes de rammer, der muliggør denne højere inklusionsgrad.

Det administrative forslag til den fremtidige tilrettelæggelse af specialundervisningsområdet indebærer derfor, at der etableres en ny tilbudsvifte på det interventionsniveau, der i dag er de decentrale specialklasser. De nye tilbud har hovedvægt på en anderledes undervisningstilgang. Disse tilbud målrettes elever, der pga. adfærdsmæssige grunde ikke profiterer af almentilbuddet og hvor almentilbuddet ikke kan skabe trygge læringsfællesskaber ved at inkludere eleverne.

Samlet set betyder det, at nogle af de midler, der i dag bruges på specialundervisning, "løber tilbage" til almenområdet som en forudsætning for, at flere elever med indlæringsvanskeligheder kan tilgodeses i det lokale skoletilbud. Implementeringen af en ny tilgang til inklusion og specialundervisning vurderes at være udgiftsneutral i forhold til driften af tilbuddene. I takt med den videre udvikling og konkretisering af tilbuddene i efteråret 2019 vil der blive udarbejdet en nærmere beregning i forhold til de lokalemæssige forhold og evt. kørsel.

Økonomi:

Forslaget til en ny struktur vurderes at generere et provenu på potentielt 1,4 mio. kr. afhængig af, hvordan budgettet disponeres efterfølgende:

Besparelsespotentiale ved lukning af Dannelun deafdelingen: 5,2 mio. kr.

Investering i ledelse og implementering: 3,8 mio. kr.

Provenu ca. 1,4 mio. kr.

Der gøres opmærksom på, at provenuet fra bygningsmæssige optimeringer ud fra vanlig praksis forventes at tilfalde fagudvalget.

Det samlede provenu skal ses i sammenhæng med, at der bl.a. i oplægget til Folkeskolestrategi og i Børne- og skoleudvalgets drøftelser om budgettet for 2020 er en række ufinansierede aktiviteter, som udvalget kan vælge at prioritere ved at anvende provenuet fra strukturændringen.

Det samlede provenu afhænger af tidspunktet for lukning af Dannelundeafdelingen, jf. økonominotatet.

Planmæssige forhold/Lovgrundlag:

Høring/udtalelse:

Det indstilles, at byrådet sender oplægget til en ny struktur i høring i 8 uger jf. bekendtgørelse om proceduren ved nedlæggelse af en § 3, stk. 2.

Indstilling:

Direktionen indstiller, at Børne- og Skoleudvalget samt Økonomiudvalget indstiller over for byrådet, at

1. Den overordnede procesplan vedrørende de politiske beslutningsprocesser godkendes
2. Byrådet træffer endelig beslutning om at nedlægge distriktsledelsen pr. 1. august 2019 og i stedet etableres én sektor for Skole og Dagtilbud med én sektorchef, én souschef og en tilhørende stab
3. Byrådet træffer endelig beslutning om, at der - uafhængig af antallet af matrikler i en ny struktur - ønskes en decentral ledelsesstruktur i to niveauer bestående af hhv. centrale ledere på niv. 4, hhv. afdelingsledere på niv. 5.
4. det administrative forslag til ny skole- og dagtilbudsstruktur sendes i høring i perioden fra 28. marts til 23. maj
5. Byrådet træffer endelig beslutning om at dele den eksisterende organisatoriske enhed "Ungdomsskolen" således, at ansvaret for ungdomsskolens kerneopgaver (fritidsundervisning og klubvirksomhed) flyttes tilbage til den almene skole- og dagtilbudssektor som en decentral enhed
6. man over en årrække ønsker at arbejde hen imod, at flere elever rummes i almenmiljøet. En forudsætning herfor er, at der i almenmiljøet skabes de rammer, der muliggør denne højere inklusionsgrad.

Sagen afgøres af:

Byrådet

Beslutning i Børne- og Skoleudvalget, 07-03-2019

Godkendt med følgende bemærkninger:

Der udarbejdes rollebeskrivelser for lederstillingerne, så de er klar 1. august 2019.

Administrationen udarbejder overslag over mulige transportløsninger i forbindelse med Dannelunde til Økonomiudvalgets møde.

Tom Larsen kunne ikke tilslutte sig forslaget og fastholder, at der skal findes/undersøges en løsning, hvor skole og dagtilbud fastholdes på Dannelunde (evt. fejðmodel).

2476698.pdf

2476722.pdf

Bilag

[Oplæg til ny struktur](#)

[Økonominotat](#)

3. Planlægning af dialogmøde mellem Børne- og Skoleudvalget og Handicaprådet

Planlægning af dialogmøde mellem Børne- og Skoleudvalget og Handicaprådet

sagsfremstilling

3. Planlægning af dialogmøde mellem Børne- og Skoleudvalget og Handicaprådet

J.nr.: 00.22.02A26-
0001

Sagsnr.: 275862 Initialer: RIJE
Brevd.: 4265013

Åbent punkt

Sagsfremstilling:

Der er planen, at der skal være fællesmøde mellem Børne- og Skoleudvalget og Handicaprådet på udvalgets ordinære møde den 4. april 2019.

Handicaprådet har på møde den 22. januar 2019 besluttet, at drøfte nedenstående emner med udvalget:

1. En drøftelse af muligheden for afholdelse af borgermøde arrangeret af Børne- og Skoleudvalget med fokus på børn og unge med handicap.
2. En drøftelse med Børne- og Skoleudvalget omkring Ankestyrelsens afgørelser herunder antallet af hjemviste sager.

Administrationen orienterer Børne- og skoleudvalget om de fremsendte emner, hvorefter udvalget beslutter, hvilke punkter man ønsker at drøfte med Handicaprådet.

Økonomi:

Planmæssige forhold/Lovgrundlag:

Høring/udtalelse:

Indstilling:

Direktionen indstiller overfor Børne- og skoleudvalget at beslutte, hvilke punkter man ønsker at drøfte med Handicaprådet den 4. april 2019.

Sagen afgøres af:

Børne- og Skoleudvalget

Beslutning i Børne- og Skoleudvalget, 07-03-2019

Følgende punkter ønskes drøftet:

- Borgermøde med fokus på børn og unge med handicap

2469140.pdf

Bilag

[Emner til drøftelse i fællesmøde med Børne- og Skoleudvalget](#)

4. Kvalitetsopfølgning 2017-2018

Kvalitetsopfølgning 2017-2018

sagsfremstilling

4. Kvalitetsopfølgning for skoler og dagtilbud 2017-2018

J.nr.: 17.00.00G01- 0283	Sagsnr.: 368660 Brevd.: 4226697	Initialer: HEAN	Åbent punkt
-----------------------------	------------------------------------	-----------------	-------------

Sagsfremstilling:

På Børne- og Skoleudvalgets møde 27. september 2018 blev rammen sat for den årlige kvalitetsopfølgning både indholds- og procesmæssigt.

Formålet med kvalitetsopfølgningen er at give Børne- og Skoleudvalget det bedst mulige overblik over udviklingen på deres område, samt give bestyrelserne et kvalificeret redskab, som kan understøtte deres drøftelser i forhold til udviklingen på områderne.

Kvalitetsopfølgningen beskriver kommunens skole- og dagtilbudsvæsen belyst gennem oplysninger om rammebetingelser, pædagogiske processer og resultater.

Opfølgningen skal medvirke til at skabe åbenhed om skole- og dagtilbudsvæsenets kvalitet og bidrage til at fremme dialogen og det løbende samarbejde om evaluering og kvalitetsudvikling.

På udvalgsområdet 27. september blev der besluttet en række indholdsmæssige elementer fra både skole og dagtilbud, der skal indgå i kvalitetsopfølgningen.

Fra kvalitetsopfølgningen kan der fremdrages følgende opmærksomheder:

- Trivslen i dagtilbud og på skolerne ligger på et tilfredsstillende niveau
- Der er positiv progression i læringsmiljøerne i dagtilbud (KIDS)
- Der er en stigning i karaktergennemsnittet på skoleområdet
- Mange børn i dagtilbud har efter sprogvurderingen behov for en fokuseret eller særlig indsats
- Læsetest på skoleområdet opfylder ikke alle steder de kommunale målsætninger
- Der er en kraftig stigning i andelen af elever, der bliver tilbudt specialundervisning

Procesplanen for arbejdet med kvalitetsopfølgningen:

- Marts 2019 førstebehandling i udvalget
- Marts-april 2019: Kvalitetsopfølgningen til kommentering i dagtilbuds- og skolebestyrelser
- Maj 2019: Andenbehandling af kvalitetsopfølgningen i Børne- og Skoleudvalget

Kvalitetsopfølgningen er vedhæftet som bilag og data fra kvalitetsopfølgningen kan indgå i de politiske drøftelser de kommende måneder, for at konkretisere pejlemærkerne fra den sammenhængende børnepolitik i de kommende strategier på henholdsvis dagtilbuds- og folkeskoleområdet.

Økonomi:

-

Planmæssige forhold/Lovgrundlag:

-

Høring/udtalelse:

Kvalitetsopfølgningen sendes til kommentering i bestyrelserne for skole og dagtilbud.

Indstilling:

Skole og Dagtilbud indstiller, at Børne- og Skoleudvalget drøfter kvalitetsopfølgningen og sender den til kommentering i bestyrelserne.

Sagen afgøres af:

Børne- og Skoleudvalget

Beslutning i Børne- og Skoleudvalget, 07-03-2019

Godkendt.

2463371.pdf

2476969.pdf

2471141.pdf

Bilag

[Spørgeramme BTU skoler](#)

[Spørgeramme BTU dagtilbud](#)

[Kvalitetsopfølgning 2018 final](#)

5. Folkeskolestrategi

Folkeskolestrategi

sagsfremstilling

5. Folkeskolestrategi

J.nr.: 17.00.00G01- 0293	Sagsnr.: 371429 Brevid.: 4256314	Initialer: HEAN	Åbent punkt
-----------------------------	-------------------------------------	-----------------	-------------

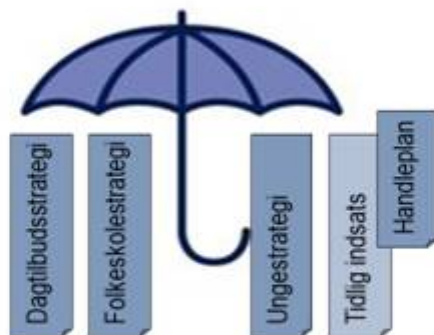
Sagsfremstilling:

Det tidligere politikpapir på folkeskoleområdet blev godkendt som administrativt politikpapir 28. januar 2014 og efter en inddragende proces med bl.a. en skolepolitisk konference blev der 26. november 2015 i Byrådet godkendt en skolepolitik for Lolland Kommunes folkeskoler.

Med et nyt byråd fra januar 2018 og et skærpet nationalt fokus på erhvervsrettede uddannelser er der behov for at udarbejde en ny folkeskolestrategi, der i højere grad konkretiserer hvilke indsatser skolerne, fælles og afdelingsvis, iværksætter for at komme i mål med de politiske målsætning. Folkeskolestrategien skal også ses som en operationalisering af den sammenhængende børnepolitik og være det centrale styringsværktøj for både Børne- og Skoleudvalget og skolerne.

Folkeskolestrategien beskriver nationale og lokale målsætninger til skolerne og konkretiserer de politiske pejlemærker fra den sammenhængende børnepolitik.

Den Sammenhængende Børnepolitik som paraply

For en række mere konkrete strategier med prioriterede indsatser og indikatorer til opfølgning

I børnepolitikken fremhæves følgende 3 politiske pejlemærker:

- Læring for alle - også de stærke elever
- Trivsel og forebyggelse af mobning
- En stærk profil

Til hvert af pejlemærkerne er der opstillet en række indikatorer for målopfyldelse suppleret af konkrete aktiviteter, nogle fælles for skolevæsenet og andre lokalt forankret, der skal rammesætte den gode folkeskole i Lolland Kommune de kommende år. Der har i indeværende byrådsperiode været mange politiske drøftelser af hvordan, der kunne ske et løft af særligt almenområdet. Disse er medtaget i folkeskolestrategien både i forhold til overordnede pejlemærker, men også operationaliseret på aktivitetsniveau. Det drejer sig eksempelvis om:

- Obligatoriske kulturpakker til alle børn og unge i Lolland Kommune
- Markedsføring af dagtilbud og skoler

Skoler og Dagtilbud fremsender folkeskolestrategien (vedhæftet dagsordenen) til drøftelse i Børne- og Skoleudvalget med henblik på, at få Børne- og Skoleudvalgets kommentarer til justering af strategien.

Folkeskolestrategien leverer på de politiske opmærksomheder og det betyder, at der ikke har været en lang inddragelsesproces. Derfor foreslås det, at folkeskolestrategien samtidig sendes til kommentering i skolebestyrelser og MED-udvalg.

Skole og Dagtilbud vil efter de indkomne kommentarer, justere folkeskolestrategien og sende den til godkendelse på udvalgets møde i maj.

Økonomi:

-

Planmæssige forhold/Lovgrundlag:

-

Høring/udtalelse:

Strategien sendes til høring i skolebestyrelser og MED-udvalg.

Indstilling:

Skoler og Dagtilbud indstiller, at Børne- og Skoleudvalget drøfter strategien samt sender folkeskolestrategien til kommentering i skolebestyrelser og MED-udvalg

Sagen afgøres af:

Børne- og Skoleudvalget

Beslutning i Børne- og Skoleudvalget, 07-03-2019

Godkendt.

2475977.pdf

Bilag

[Folkeskolestrategi_FINAL](#)

6. Erhvervsklasse

Erhvervsklasse

sagsfremstilling

6. Erhvervsklasse

J.nr.: 17.00.00G01- Sagsnr.:374545 Initialer: HEAN Åbent punkt
0323 Brevi.d.: 4259766

Sagsfremstilling:

Lolland Kommune har siden 2008 haft et erhvervsklassetilbud til skoletrætte elever, der kunne profitere af et kombinationstilbud indeholdende faglig undervisning og praktik. Erhvervsklassen var oprindeligt et ungdomsskoletilbud placeret på Holebyafdelingen, men blev fra august 2015 hjemtaget til skolerne og der blev oprettet erhvervsklasser på Borgerskole-, Byskoleskole- og Rødbyafdelingen. På Børne- og Skoleudvalgets møde 6. september blev der i forbindelse med budget 2019 besluttet en rammereduktion i tildeling til erhvervsklasserne på 0,313 mio. kr. i 2019 og 0,750 mio. kr. i overslagsårene. Reduktionen sker med blik for den kommende ungeindsats, hvor tilbudsviften til de 13-25 årige skal genvurderes med henblik på at sikre følgende politiske mål for ungeindsatsen:

- Alle unge skal være i gang
- Alle unge skal nå længst muligt med de forudsætninger og interesser de har
- Alle unge skal mødes af en sammenhængende og tværfaglig indsats

I forbindelse med rammereduktionen har der været tæt dialog med afdelingsskolelederne om målgruppen til erhvervsklasse, kriterier for optagelse i erhvervsklassen samt succeskriterier for eleverne. Ligeledes har det været drøftet om erhvervsklasseorganiseringen skulle gentænkes, men enslydende lød anbefalingerne fra afdelingsskolelederne, at hvis ambitionen var et erhvervsklassetilbud med kvalitet skulle tilbuddene være af en vis størrelse, der skulle muliggøre et både fagligt og socialt stærk læringsmiljø. Dermed var konklusionen, at der fremadrettet skal oprettes 2 erhvervsklassetilbud for Lolland Kommunes elever.

De fremtidige 2 erhvervsklasser kommer til at ligge på Borgerskole- og Byskoleafdelingen med optagelse fra de øvrige udskolingsafdelinger efter den beskrevne optagelsesprocedure i vedhæftede beskrivelse af erhvervsklassen. I forbindelse med den kommende strukturændring, herunder en reorganisering af specialundervisningsområdet, vil målgruppen til erhvervsklassen blive revurderet for en sikring af, at vi har de nødvendige tilbud til alle unge i kommunen. Dette er i tråd med ungeindsatsen, der fordrer en systematisk indsats omkring alle unge.

Økonomi:

Planmæssige forhold/Lovgrundlag:

Høring/udtalelse:

Indstilling:

Skoler og Dagtilbud indstiller, at Børne- og Skoleudvalget tager orienteringen til efterretning.

Sagen afgøres af:

Børne- og Skoleudvalget

Beslutning i Børne- og Skoleudvalget, 07-03-2019

Taget til efterretning.

2469902.pdf

Bilag

[Erhvervsklasse i Lolland Kommune](#)

7. Talenthold

Talenthold

sagsfremstilling

7. Talenthold

J.nr.: 17.00.00G01- Sagsnr.: 374486 Initialer: HEAN
0320 Brevid.: 4265813

Åbent punkt

Sagsfremstilling:

Børne- og Skoleudvalget har et særligt fokus på et løft fagligt stærke elever og talenter og vil afdække mulighederne for at etablere talenthold allerede fra skoleåret 2019-2020.

På Børne- og Skoleudvalgets seminar d. 27-28/2 blev det drøftet som en del af en fremadrettet folkeskolestrategi, at man ønsker at fremme talenthold, og administrationen blev bedt om at udarbejde et forslag til finansiering. Den økonomiske ramme til talentholdene udgør 711 000 kr. årligt fra skoleåret 2019-2020 og midlerne skal dække lønudgifter til egne og eksterne undervisere samt undervisningsmidler. Det har ikke været muligt at indregne udgifter til transport, idet den detaljerede organisering af tilbuddene først kan ske, når Børne- og skoleudvalget har behandlet sagen. Der vil blive udarbejdet en opgørelse af transportudgifter efter det første år af tilbuddet. Da spændet fra 5. til 9. klasse er stort, deles talentholdene i henholdsvis vest og øst, så hvert hold dækker et par klassetrin. Hvert af de etablerede talenthold beskriver deres tilbud, der eksempelvis kunne være med naturvidenskabeligt/teknologisk fokus, kreativt/musisk fokus, humanistisk/sprogligt fokus eller andet. Undervisning på talentholdene afvikles i hele uger for, at give mulighed for særlig faglig fordybelse og åbne op for bl.a. erhvervspraktikker, virksomhedsbesøg og ekskursioner.

Den konkrete planlægning foretages i løbet af foråret 2019 og på Børne- og Skoleudvalgets møde i juni præsenteres den konkrete organisering både i forhold til indhold og placering af tilbuddene.

I udvikling af Lolland Kommunes talenthold følges den nationale indsats for talentfulde elever som undervisningsministeriet præsenterede 5. februar. Indsatsen indeholder følgende 3 elementer:

- En national talentenhed: Skal understøtte og facilitere en samlet national indsats og blandt andet opbygge en struktur, der sikrer geografisk og faglig dækning af talentindsatser.
- Enheden skal også sørge for vidensdeling, overblik og koordinering af eksisterende indsatser og iværksættelse af nye indsatser, hvis der er behov for det.
- Nyt digitalt univers til vidensdeling, opbygning af netværk, udvikling af undervisningsmateriale og udbud af e-læring primært målrettet lærere og ledere

Økonomi:

Finansieringen af omkostningen på 711.000 kr. i skoleåret 2019/2020 anvises fra det overførte mindreforbrug fra 2018 på henholdsvis Understøttende foranstaltninger og Sundhed.

Der er ikke anvist finansiering af talentholdene i de efterfølgende år. Finansieringen vil skulle anvises i forbindelse med forhandlingerne om budgettet for 2020.

Planmæssige forhold/Lovgrundlag:

-

Høring/udtalelse:

-

Indstilling:

Skoler og Dagtilbud indstiller, at Børne- og Skoleudvalget tager orienteringen til efterretning.

Sagen afgøres af:

Børne- og Skoleudvalget

Beslutning i Børne- og Skoleudvalget, 07-03-2019

Taget til efterretning.

8. Pædagoger i undervisningen

Pædagoger i undervisningen

sagsfremstilling

8. Pædagoger i undervisningen

J.nr.: 17.00.00G01- Sagsnr.: 363288 Initialer: HEAN
0254 Brevid.: 4261661

Åbent punkt

Sagsfremstilling:

Det er en væsentlig del af folkeskolereformen, at pædagogerne har en stor rolle at spille i folkeskolen. Derfor er pædagoger i dag med i skolen i mange forskellige opgaver. Adgangen til, at pædagoger kan varetage undervisning, er særligt fastslået i folkeskolelovens § 29a, men det tilladte omfang m.v. har været omtvistet.

I Lolland Kommune er den politiske linje, at det er værdifuldt, at pædagogerne i væsentlig grad bidrager til folkeskolen. Dette sammenholdt med den aktuelle rekrutteringssituation på lærerområdet har betydet, at pædagoger varetager undervisning i betydeligt omfang, særligt i idræt og i de praktisk-musiske fag, hvor vi samtidig har mange pædagoger med særlige kompetencer og med interesse for fagene.

Lolland Kommune har været af den opfattelse, at vores praksis var på sikker grund. Der var imidlertid i efteråret 2018 anledning til at gå tættere på såvel rammer for pædagogernes undervisningsvaretagelse som den konkrete skoleårsplanlægning på de enkelte afdelinger. Efter at Skole- og Dagtilbud har orienteret sig heri er det nu vurderingen, at gældende regler ikke alle steder overholdes fuldt ud. Det gælder særligt, hvor pædagoger varetager undervisning i et helt fag et helt år. Ved undervisningsvaretagelse forstås, at pædagogen varetager undervisningen alene. Gennemføres undervisningen sammen med en lærer, er det læreren, der varetager undervisningen, og så er vi uden for denne problemstilling.

Folkeskoleloven fastslår i § 29a, stk. 1, 1. pkt., at personale med lærer- eller pædagoguddannelse (...) kan varetage undervisning i børnehaveklassen og på 1.-3. klassetrin.

Særligt for 1.-3. klassetrin er det dog en betingelse, at undervisningsopgaverne er *afgrænsede*, og at de er inden for pædagogens kompetencer og kvalifikationer:

Betingelsen om afgrænsede opgaver:

Her har fortolkningen været omtvistet, både mellem Ministeriet, BUPL og DLF og mellem Lolland Kommune og tillidsrepræsentanterne på hhv. DLF og BUPL's områder, ligesom kommunerne har haft forskellig praksis i deres anvendelse af pædagoger i undervisningen. Efter en analyse af reglerne kan det imidlertid nu konstateres, at Ministeriet har skåret igennem denne fortolkningstvivel og fastslået, at "en pædagog f.eks. ikke kan varetage undervisningen i et helt fag gennem et helt skoleår."

Hvor har vi konkret udfordringer i skoleårsplanlægningen? Og hvad er løsningen?

Ved gennemgangen af skoleårets planlægning kan det konstateres, at

- der findes enkelte tilfælde på Blæsenborgafdelingen, Holebyafdelingen, Rødbyafdelingen, Stormarkafdelingen, og Østfteafdelingen, hvor pædagoger er planlagt med at varetage undervisning et år i fag som Engelsk, Kristendom, Natur og Teknik og Historie. I disse tilfælde vil der ske ændringer i indeværende skoleår i form af skemaændringer, personalejusteringer mv.
- der findes yderligere en del steder, hvor pædagoger er planlagt med at varetage undervisning et år i praktisk-musiske fag eller idræt. Der vil her ske en ændring i forbindelse med planlægningen af kommende skoleår 2019/2020, hvor der i forvejen sker ændringer omkring undervisningstiden i indskoling.

Økonomi:

Planmæssige forhold/Lovgrundlag:

Folkeskoleloven

Høring/udtalelse:

Indstilling:

Skole- og Dagtilbud indstiller, at Børne- og Skoleudvalget tager orienteringen til efterretning.

Sagen afgøres af:

Børne- og Skoleudvalget.

Beslutning i Børne- og Skoleudvalget, 07-03-2019

Taget til efterretning.

9. Forankring af projekter

Forankring af projekter

sagsfremstilling

9. Forankring af projekter

J.nr.: 17.00.00G01- Sagsnr.: 375065 Initialer: ANNRA Åbent punkt
0328 Brev.: 4265921

Sagsfremstilling:

Lolland Kommunes dagtilbud og skoler deltager løbende i forskellige projekter. En del af projekterne er enten nationale, regionale eller kommunalpolitisk bestemt, mens andre projekter iværksættes ud fra nogle lokale opmærksomheder og behov for udvikling af praksis. Et særligt kendetegn ved projekter er, at de er tidsbegrænsede både i forhold til den økonomi, der er relateret til projektet, og i forhold til eventuel kompetenceudvikling tilknyttet projektet.

Kategorisering af projekter

Projekterne kan overordnet set kategoriseres i tre grupper:

- National-, regional- eller kommunalpolitiske projekter: Eksempelvis projekt 'Broen til bedre sundhed'
- Tværgående projekter: Eksempelvis 'Godt begyndt' – i et samarbejde mellem dagtilbud og Lollands Bibliotekerne
- Områdespecifikke projekter: Eksempelvis 'Øget chancelighed gennem legende lærende samspil LLS' og 'Sangglad' i dagtilbud, 'KUP' på skoleområdet og 'Forstå din baby' i sundhedsplejen.

Ovenstående er blot eksempler på projekter og er således ikke en komplet liste af de projekter som skoler, dagtilbud eller Den understøttende enhed er engageret i for tiden. Til de fleste projekter vil der være knyttet en eller anden form for kompetenceudvikling af medarbejdere.

Ud over de tre kategoriseringer vil det være forskelligt, hvordan leverancer, data og midler indgår som en del af projekterne:

Leverancer

- Afhængigt af projektets størrelse vil der være krav om deltagelse i styre- og arbejdsgrupper og løbende afrapportering af projektets fremdrift både internt og eksternt

Data

- Til nogle projekter er der knyttet forskning, hvilket betyder, at der kan være en relativ omfattende dataindsamling forbundet med deltagelse i projektet. Projekter støttet af større fonde – eksempelvis Tryk Fonden, A.P. Møller fonden m.fl. – vil ligeledes stille krav om dataindsamling i forbindelse med tildeling af fondsmidler

Projektmidler

- Nogle projekter vil være projekter, hvor deltagelse sker uden midler til vikardækning eller frikøb af medarbejdere, mens andre projekter vil have fuld- eller delvis vikardækning eller hel eller delvis frikøb af medarbejdere

Formidling af projekter

De forskellige projekter vil ofte have en iboende formidling af projektet i form af artikler, film og presse, som forestås af de aktører som projektaftalen er indgået med. Herudover formidles projekter i et vist omfang ad egne kanaler eksempelvis gennem kommunale kommunikationskanaler eller lokal presse. En opmærksomhed kan være i højere grad at koble formidlingen til den markedsføringsstrategi, som udvalget besluttede at iværksætte i efteråret 2017.

Forankring af viden fra projekter

Succesraten i forhold til hvorledes viden fra projekter forankres i praksis også efter projektperioden beror på en lang række af komplekse forhold, men overvejende ses der størst succesrate når projekter:

- Er lokalt formuleret og er med til at understøtte udvikling af en konkret udfordring i praksis
- Har høj grad af forvaltningsunderstøttelse
- Har høj grad af lederopfølgning- og engagement i projektet
- Er af længere varighed – ofte minimum 2-3 år. Det tager tid at forandre praksis
- Falder ét ad gangen og at der er pauser mellem projekter

Økonomi:

-

Planmæssige forhold/Lovgrundlag:

-

Høring/udtalelse:

-

Indstilling:

Administrationen indstiller, at Børne- og Skoleudvalget tager orienteringen til efterretning. Såfremt udvalget, ud over denne orientering, ønsker en komplet liste over projekter som skoler, dagtilbud og Den understøttende enhed deltager i, kan denne bestilles til et kommende udvalgsmøde.

Sagen afgøres af:

Børne- og Skoleudvalget

Beslutning i Børne- og Skoleudvalget, 07-03-2019

Taget til efterretning.

2474224.pdf

Bilag

[Bilag_Forankring_af_projekter](#)

10. Ny dagtilbudslov - fælles pædagogiske grundlag og nye styrkede læreplaner

Ny dagtilbudslov - fælles pædagogiske grundlag og nye styrkede læreplaner

sagsfremstilling

10.Temadrøftelse: Ny dagtilbudslov – det fælles pædagogiske grundlag og nye styrkede læreplaner

J.nr.: 17.00.00G01- Sagsnr.:363288 Initialer: ANNRA Åbent punkt
0254 Brevid.: 4256266

Sagsfremstilling:

I denne temadrøftelse orienterer administrationen om hovedtrækkene i det fælles pædagogiske grundlag og de nye styrkede læreplaner, som dagtilbud fremover alene ledes med afsæt i. Orienteringen konkretiserer ligeledes de væsentligste ændringer i forhold til temaet om 'bedre trivsel og læring for alle børn'.

Herefter skal udvalget træffe beslutning om rammerne for drøftelse af udviklingen på dagtilbudsområdet jf. ny dagtilbudslov samt indhold til kvalitetsrapport.

Krav til politisk fokus

Lovændringen betyder, at kommunalbestyrelsen skal sikre, at udviklingen af dagtilbudsområdet drøftes politisk mindst **hvert andet år**. Drøftelserne kan finde sted i kommunalbestyrelsen eller i børne- og skoleudvalget og kan tage afsæt i det pædagogiske tilsyn, der føres med dagtilbud. For at skabe sammenhæng mellem de krav, der følger af lovændringen og den politiske drøftelse foreslås det, at tilsynspunkterne tager afsæt i den pædagogiske læreplan, som den enkelte institution skal offentliggøre.

I den pædagogiske læreplan skal det fremgå, hvordan der:

- Arbejdes med det pædagogiske grundlag
- Arbejdes med børn i udsatte positioner og institutionens børnesammensætning
- Samarbejdes med forældre omkring barnets læring
- Arbejdes med børneperspektivet
- Arbejdes med børns dannelse
- Samarbejdes med det omkringliggende samfund

Herudover kan Børne- og Skoleudvalget i forbindelse med den politiske drøftelse også tage udgangspunkt i nøgletal på området herunder; forældretilfredshed, personalets sygefravær og forholdet mellem uddannet og ikke-uddannet.

For at give udvalget et indblik i status på tilsyn de seneste to år i dagtilbud, vil administrationen fremlægge en sag inden sommerferien, hvor denne status gennemgås.

Hvad er nyt?

Med lovændringen er der en række nye centrale elementer som dagtilbuddene skal arbejde med, og som skal beskrives i den pædagogiske læreplan:

- Et fælles pædagogisk grundlag
- Pædagogisk læringsmiljø gennem hele dagen (bredt læringsbegreb)
- Læreplanen skal forholde sig til børn i udsatte positioner
- Forældresamarbejde om børns læring
- Sammenhæng til børnehaveklasse
- Inddragelse af lokalsamfund i etablering af læringsmiljøer

Lederens ansvar

· Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for udarbejdelse og offentliggørelse af én sammenhængende pædagogisk læreplan med beskrivelse af, hvordan der arbejdes med ovenstående elementer.

- Lederen har ligeledes et særligt ansvar for at sikre, at den systematiske evalueringspraksis styrkes og udvikler sig og dermed kvalificerer det pædagogiske læringsmiljø, som kan dokumenteres mindst hvert andet år.
- Lederen skal sikre inddragelse af forældrebestyrelsen i arbejdet med den pædagogiske læreplan

Det politiske råderum

Af den nye lovændring fremgår på den ene side **et tydeligt politisk fokus på 0-6 årsområdet** og på den anden side **et stærkt fokus på det pædagogiske grundlag som kvalitetsramme for 0-6 års-området**.

Det betyder:

- At kommunalbestyrelsen ikke må pålægge dagtilbuddene dokumentationskrav, registreringer, koncepter, styringsmål og individuelle mål, der ikke er i overensstemmelse med det pædagogiske grundlag. Politiske rammer og retningslinjer må ikke medføre unødigt bureaukrati, som tager tid fra det pædagogiske arbejde med børnene.
- At kommunalbestyrelsen kan iværksætte relevante tiltag i relation til budgetter, økonomi, arbejdsforhold m.v. for at understøtte muligheden for, at dagtilbuddene kan leve op til kravene.

Bilag: Den styrkede pædagogiske læreplan – rammer og indhold. Børne- og Socialministeriet, 2018.

https://www.emu.dk/sites/default/files/7044%20EVA%20SPL%20Publikation_web.pdf

Der udleveres et hæfte til hvert udvalgsmedlem.

Økonomi:

-

Planmæssige forhold/Lovgrundlag:

-

Høring/udtalelse:

-

Administrationen anbefaler, at drøftelsen af udviklingen på dagtilbudsområdet sker hvert andet år i Børne- og skoleudvalget i forbindelse med forelæggelse af kvalitetsrapport for dagtilbud, som indeholder de punkter, der er beskrevet i denne sagsfremstilling.

Indstilling:

Administrationen indstiller at Børne- og Skoleudvalget beslutter, at drøftelsen af udviklingen på dagtilbudsområdet sker hvert andet år i forbindelse med forelæggelse af en kvalitetsrapport for dagtilbud med følgende indhold og nøgletal:

Indhold

- Det pædagogiske grundlag
- Børn i udsatte positioner og institutionens børnesammensætning
- Samarbejde med forældre omkring barnets læring
- Børneperspektiv
- Dannelse
- Samarbejde med det omkringliggende samfund

Nøgletal

- Forældretilfredshed
- Personalets sygefravær
- Forholdet mellem uddannet og ikke-uddannet.

Sagen afgøres af:

Børne- og Skoleudvalget

Beslutning i Børne- og Skoleudvalget, 07-03-2019

Godkendt. Udvalget drøfter den nærmere implementering på næste møde.

2474391.pdf

Bilag

[PP bilag til sag om fælles pædagogiske grundlag 7. marts 2019](#)

11. Ny dagtilbudslov - □læringsfokus i SFO□ i overgang fra børnehave til skole

Ny dagtilbudslov - □læringsfokus i SFO□ i overgang fra børnehave til skole

sagsfremstilling**11. Ny dagtilbudslov - læringsfokus i SFO i overgang fra børnehave til skole**

J.nr.: 17.00.00G01- Sagsnr.:363288 Initialer: ANNRA Åbent punkt
0254 Brevi.d.: 4190312

Sagsfremstilling:

Folketinget har vedtaget en række ændringer af Dagtilbudsloven, der omhandler styrket kvalitet i dagtilbud samt øget fleksibilitet og frit valg for forældre. Denne sag handler om ny lovgivning vedrørende **'læringsfokus i SFO'** i overgang fra børnehave til skole. Det der i Lolland Kommune kaldes for Førskole SFO som starter 1. april for alle kommende skolestartere.

I dagtilbudsloven "Stærke dagtilbud – alle skal med i fællesskabet" fra 9. juni 2017, er lov nr. 554 af 29. maj 2018 "Lov om ændring af dagtilbudsloven og lov om folkeskolen" blevet vedtaget. Det betyder, at der i Førskole SFO, enten skal arbejdes med temaerne fra den pædagogiske læreplan fra dagtilbud *eller* med de seks kompetenceområder, der gælder for børnehaveklassen. Der stilles ikke krav om dokumentation af arbejdet via elevplaner eller lignende.

Loven trådte i kraft den 1. juli 2018 og ændrer i folkeskolelovens § 40, stk. 4, og tilføjer dagtilbudslovens § 45 a. Bestemmelsen skal bidrage til at sikre, at børn oplever større kontinuitet og sammenhæng i overgangen mellem dagtilbud og skole.

Nuværende praksis i Lolland Kommune

I Lolland Kommune starter alle børnehavebørn deres møde med skolen i 'FØR-Skole-SFO' i april måned. For at få et aktuelt billede af, hvordan de forskellige børnehaver og SFO'er samarbejder omkring overgangen, har administrationen via en rundspørge hos alle ledere i børnehaver og SFO'er undersøgt nuværende praksis. På nuværende tidspunkt er der en overvægt af FØR-skole-SFO'er, der arbejder videre med og tager afsæt i læreplanerne fra dagtilbud i overgangen fra børnehave til skole.

Det politiske råderum

Det er kommunalbestyrelsen, der beslutter, om der i FØR-skole-SFO skal arbejdes med de seks kompetenceområder i folkeskolelovens § 11, stk. 2, *eller* de seks temaer i den pædagogiske læreplan. Beslutningen kan enten træffes af Børne- og Skoleudvalget eller delegeres til den decentrale leder.

Fordele og ulemper

Fordele: I et børne- og borgerperspektiv kan fordelene ved at vælge læreplanerne være, at børn og forældre oplever indholdsmæssig genkendelighed og tryghed. Herudover vil pædagogerne fra dagtilbud bedre kunne understøtte overgang og sammenhæng idet arbejdet bliver en forlængelse af den hverdag der er i dagtilbud.

Ulemper: Ved valg af læreplanerne vil det afhængigt af om pædagogerne fra SFO'erne har været vant til at arbejde med læreplanerne, for nogle betyde en anden praksis, som skal tilegnes.

Central eller uddelegeret beslutning

Central beslutning: Ved en central beslutning arbejder alle SFO'er med afsæt i samme læringsfokus. Fordelen ved denne model er, at det i et børne- og borgerperspektiv er samme overgang uanset, hvilken SFO børnene skal starte i. Dette er særlig relevant i byerne, hvor nogle børnehaver leverer børn til flere skoler.

Uddelegeret beslutning: Delegeres beslutningen til den decentrale leder er fordelene, at den enkelte leder beslutter det afsæt, der bedst understøtter nuværende praksis og kompetencer i pågældende SFO.

Anbefaling

Med afsæt i fordele og ulemper i et børne- og borgerperspektiv samt på baggrund af den rundspørge, der har været i alle børnehaver og SFO'er om nuværende praksis, har administrationen følgende anbefaling: At Børne- og Skoleudvalget beslutter at læringsfokus i alle SFO'er fremadrettet tager afsæt i læreplanstemaerne fra dagtilbud.

Økonomi:

-

Planmæssige forhold/Lovgrundlag:

"Stærke dagtilbud – alle skal med i fællesskabet" fra 9. juni 2017, lov nr. 554 af 29. maj 2018 "Lov om ændring af dagtilbudsloven og lov om folkeskolen"

Høring/udtalelse:

-

Indstilling:

Administrationen indstiller til at Børne- og skoleudvalget godkender forslaget om at læringsfokus i alle SFO'er fremadrettet tager afsæt i læreplanerne fra dagtilbud.

Sagen afgøres af:

Børne- og skoleudvalget

Beslutning i Børne- og Skoleudvalget, 07-03-2019

Godkendt. Udvalget drøfter den nærmere implementering på næste møde.

12. Den sammenhængende børnepolitik**Den sammenhængende børnepolitik****sagsfremstilling****11. Den sammenhængende børnepolitik: Temaer og endelig procesplan**

J.nr.: 17.00.00G01- Sagsnr.: 348186 Initialer: RIJE Åbent punkt
0201 Brevd.: 4118883

Sagsfremstilling:

Børne- og skoleudvalget har på mødet i februar 2018 ønsket at iværksætte en proces omkring en ny sammenhængende børnepolitik. Den sammenhængende børnepolitik er lovpligtig og det følger af Servicelovens § 19 stk. 2 at politikken har til formål at skabe sammenhæng i den generelle og forebyggende indsats overfor børn og unge med behov for særlig støtte.

Børneområdet i Lolland er udfordret af en række grundvilkår, der betyder at mange børn har behov for støtte for at udvikles og trives. Politisk er der formuleret en række ambitiøse forventninger til børneområdet om at give børn og unge en god opvækst ved at sikre bedst mulig kvalitet i kommunens tilbud og ved at samarbejde med forældre og lokalsamfund. Der skal udvikles bedre overgange og udskolingsmiljøer, så flest mulig unge opnår forudsætninger for at gennemføre en ungdomsuddannelse.

Udvalget har den 7. marts drøftet temaer for den kommende politik og det tværgående MED-udvalg på børneområdet har ligeledes været inddraget i en drøftelse af relevante temaer.

På den baggrund foreslås følgende temaer:

- Dagtilbud er rammen for børns læring fra de er helt små (0-3 år, 3-6 år, overgang til skole, forældresamarbejde)

- En folkeskole for alle

(Læring for alle – også de stærke elever, trivsel og mobning, profilskoler)

- Unge skal være en del af et fællesskab

(Overgang til ungdomsuddannelse, fokus på erhvervsrettet uddannelse, ungemiljøer med fokus på sunde fællesskaber)

- Tidlig indsats

(Tidlig opsporing, sammenhæng i indsatsen, inddragelse af forældre og børn).

I den vedlagte procesplan foreslås det, at Børne- og skoleudvalget inviterer en bred kreds af interessenter til en workshop den 13. september 2018 med henblik på at komme med input til politikken, i alt ca. 35 personer. Det er både repræsentanter fra det fælles elevråd, forældrebestyrelser, faglige organisationer, decentrale ledere og repræsentanter fra tilstødende sektorer/udvalg.

MED-systemet tænkes inddraget løbende i processen.

Økonomi:

-

Planmæssige forhold/Lovgrundlag:

-

Høring/udtalelse:

-

Indstilling:

Skole- og dagtilbud samt Den Understøttende Enhed indstiller overfor Børne- og skoleudvalget, at

1. Temaerne godkendes

2. Procesplanen godkendes, herunder at workshoppen gennemføres den 13. september med inddragelse af de nævnte interessenter.

Sagen afgøres af:

Børne- og Skoleudvalget

Beslutning i Børne- og Skoleudvalget, 07-06-2018

Fraværende: Tom Larsen, Eric Steffensen

Godkendt.

Supplerende sagsfremstilling til Børne- og Skoleudvalgets møde den 16. august 2018.

På udvalgsmødet 7. juni 2018 godkendte udvalget tids- og procesplan for Den sammenhængende børnepolitik samt hvilke temaer politikken skal indeholde. Jf. procesplanen skal udvalget nu tage stilling til de politiske mål, der skal opstilles for hvert tema.

Lovgivningen formulerer grundlæggende formål og mål på børneområdet. Der er endvidere i Lolland Kommune via tidligere politikker, strategier og beslutninger formuleret en del målsætninger. Ét af ønskerne fra MED-udvalget på børneområdet har været, at den nye politik blev forenklet og overskuelig med

- Få klare mål
- Sammenhæng mellem vilkår og målsætninger
- At børnepolitikken trækker på samme værdier og et fælles børne- og ungesyn
- Politisk prioritering.

Det anbefales derfor, at den nye sammenhængende børnepolitik tager udgangspunkt i de mål, der er formuleret i lovgivningsmæssigt, og at der for hvert tema tilføjes et kort og konkret **tekstmål**, der rammer ind, hvordan politikken skal opleves fra børn, unge og forældre.

Et forslag til disse overordnede tekstmål fremgår af bilaget, der viser et eksempel på, hvordan politikken kan disponeres. Tekstmålene er:

- I Lolland Kommune betyder det, at børn i dagtilbud møder dygtige og begejstrede voksne, der åbner verden for leg og læring i fællesskaber med andre børn.
- I Lolland Kommunes folkeskoler møder børn og unge dygtige og begejstrede voksne, der åbner en verden af leg, lærelyst og nysgerrighed. Børn og unge har indflydelse og får ansvar. Og alle elever får hjælp til at blive så dygtige, som de kan.

- I Lolland Kommune skal alle unge være i gang. Kommunen skal sikre, at der er relevante tilbud og fællesskaber til alle unge, der kan hjælpe dem på vej mod uddannelse eller job.

Alle unge skal nå længst muligt med de forudsætninger og interesser, de har. Uddannelse er vejen for de fleste, men Lolland Kommune skal gøre det let for de unge, der ønsker at vælge en erhvervsrettet vej mod job og selvforsørgelse.

Alle unge skal mødes af en sammenhængende og tværfaglig indsats, der understøtter den unges livsduelighed ved at klæde den unge på til at udvikle identitet, dannelse og ambitioner for eget liv.

- I Lolland Kommune oplever børn og unge at blive hørt, inddraget og hjulpet, når de har problemer i livet
- Næste skridt er jf. procesplanen, at udvalget inviterer interessenter til en workshop d. 13. september, kl. 17-20, hvor der er mulighed for dialog omkring den kommende politik og sammenhængen til praksis.

Forslag til program er vedlagt til godkendelse.

Med afsæt i workshoppen vil administrationen efterfølgende komme med et bud på de underliggende afsnit i politikken, der mere konkret anviser retning på de fire temaer, ligesom udvalget kan drøfte og beslutte, hvordan politikken skal afrapporteres.

Indstilling:

Den Understøttende Enhed indstiller, at udvalget

1. beslutter de overordnede tekstmål til den kommende politik
2. godkender program til workshoppen den 13. september 2018.

Sagen afgøres af:

Børne- og Skoleudvalget

Beslutning i Børne- og Skoleudvalget, 16-08-2018

Fraværende: Steffen Rasmussen

Tekstmål og program for workshop godkendt.

Supplerende sagsfremstilling til Børne- og Skoleudvalgets møde den 7. november 2018.

Børne- og skoleudvalget har den 13. september holdt en workshop for en bred kreds af interessenter og fået input til politikens valgte temaer og tekstmål. Udvalget skal samle op på og drøfte input fra workshoppen.

På workshoppen har interessenterne givet input til de fire besluttede temaer og tekstmål i forhold til

- hvad de fire mål betyder for børnene og de unge,
- hvad der skal være til stede, for at opnå målene,
- hvilke særlige opmærksomheder udvalget skal have i forhold til målene samt
- givet konkrete anbefalinger til udvalget.

Interessenterne lagde blandt andet vægt på at politikken skal understøtte og udtrykke at vi

- taler samme sprog og har en fælles referenceramme
- har langtidsholdbare strukturer
- husker hvor vigtige relationer og nærvær er for børn og unges lyst til at lære og være med i positive fællesskaber
- tiltrækker, fastholder og udvikler dygtige og begejstrede voksne
- udnytter de ressourcer vi har og gør vores tilbud kendte, ikke som oplevelser men som en del af målopfyldelsen
- har modige politikere

Interessenternes samlede input fra workshoppen er vedlagt som opsamling. Opsamlingen er et arbejdsdokument, der danner grundlag for det videre arbejde med politikken.

Det følger af Tids- og procesplanen, at udvalget i januar skal tage stilling til et 1. udkast til politik og træffe beslutning om at sende udkastet i høring. Udvalget skal i marts behandle høringssvar og endelig politik med henblik på behandling i Byrådet.

Indstilling:

Skole- og dagtilbud samt Den Understøttende Enhed indstiller overfor Børne- og skoleudvalget, at 1. input fra workshoppen den 13. september drøftes

Sagen afgøres af:

Børne- og Skoleudvalget

Beslutning i Børne- og Skoleudvalget, 07-11-2018

Fraværende: Steffen Rasmussen

Drøftet.

Supplerende sagsfremstilling til Børne- og Skoleudvalgets møde den 10. januar 2019.

Børne- og Skoleudvalget skal tage stilling til det første udkast til en ny Sammenhængende Børnepolitik og træffe beslutning om at sende udkastet i høring.

Udkastet til politikken består af de fire politisk prioriterede temaer og tilhørende tekstmål samt input fra en bred kreds af interessenter. Det sendes i høring i en bred kreds af interessenter jf. Interessentanalyse- og involveringsproces (bilag).

Det følger af Tids- og procesplanen at udvalget i marts skal behandle høringssvar og endelig politik med henblik på behandling i Byrådet.

Indstilling:

Skole- og dagtilbud samt Den Understøttende Enhed indstiller til Børne- og Skoleudvalget, at udkast til Sammenhængende Børnepolitik sendes i høring

Sagen afgøres af:

Børne- og Skoleudvalget

Beslutning i Børne- og Skoleudvalget, 10-01-2019

Fraværende: Thomas Østergaard

Udkastet drøftet.

Der var en række bemærkninger til teksten. Ændringerne indarbejdes og udkastet behandles igen på februar-mødet, inden politikken sendes i høring.

Supplerende sagsfremstilling til Børne- og Skoleudvalgets møde den 7. marts 2019.

Børne- og Skoleudvalget skal tage stilling til det reviderede udkast til en ny Sammenhængende Børnepolitik og træffe beslutning om at sende udkastet i høring.

Udvalgets konkrete ændringer fra mødet den 10. januar (vedlagt som bilag) er indarbejdet i det reviderede udkast, administrationen har lavet enkelte sproglige rettelser i teksten og de politiske prioriteringer og den strategiske kontekst er flyttet frem i tekstens forord og i tekstboksene. I udkastet er ændringerne markeret med blå tekst.

Udkastet sendes i høring i en bred kreds af interessenter, der omfatter Handicaprådet, Udsatterådet, Integrationsrådet, elevråd, forældrebestyrelser, de faglige organisationer (BUPL, DLF, DS, FOA og SL) samt MED-udvalg i sektorerne Kultur, Fritid og Borgerservice, Skole og Dagtilbud samt Børn og Unge.

Det følger af Tids- og procesplanen at udvalget efter høringsperioden skal behandle høringssvar og endelig politik med henblik på behandling i Byrådet.

Indstilling:

Skole- og dagtilbud samt Den Understøttende Enhed indstiller til Børne- og Skoleudvalget, at udkast til Sammenhængende Børnepolitik sendes i høring

Sagen afgøres af:

Børne- og Skoleudvalget

Beslutning i Børne- og Skoleudvalget, 07-03-2019

Godkendt.

2454252.pdf

2454253.pdf

Bilag

[Børne og Skoleudvalgets ændringer til udkast til Sammenhængende Børnepolitik på møde 10. januar 2019](#)
[Sammenhængende Børnepolitik, version 1.02 med markerede ændringer](#)

13. Ressourceanvendelse i forbindelse med tidlig indsatsstrategi

Ressourceanvendelse i forbindelse med tidlig indsatsstrategi

sagsfremstilling

13. Ressourceanvendelse i forbindelse med tidlig indsatsstrategi

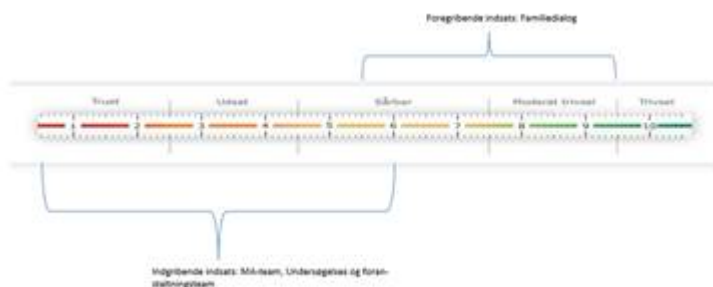
J.nr.: 28.00.00G01- Sagsnr.:375196 Initialer: LIMR Åbent punkt
 0141 Brevd.: 4268843

Sagsfremstilling:

Børne- og Skoleudvalget bestilte på udvalgsmødet den 7. februar 2019 en orientering om udmøntning af Tidlig Indsatsstrategi og ressourceanvendelsen i forbindelse med udvalgets drøftelser af udviklingen i ressourcer der er til rådighed på dagtilbudsområdet. Udvalget skal tage stilling til, om der ønskes en omprioritering af ressourcer fra USE til den tidlige indsats på almenområdet.

Børne- og Skoleudvalget har drøftet, at der på dagtilbudsområdet i Lolland Kommune samlet set har været en faldende nettoudgift pr. barn i dagtilbud i perioden 2017-19 (3,0 procent). I den samme periode har nettoudgiften pr. barn i dagtilbud været stigende i sammenlignelige kommuner (4,5 procent). (Udvalgsmøde d. 7. februar 2019, punkt 5).

Almenområdet (både skole og dagtilbud) oplever, at det er vanskeligt at leve op til de fastsatte målsætninger i Tidlig indsatsstrategi i forhold til "Familedialog" og "Tremåneders opfølgingsmøder". Familedialog er et samarbejdsredskab i den foregribende indsats på "børnelinealen" (før/forebyggelse af en aktiv børnesag), mens tremåneders opfølgingsmøderne anvendes i den indgribende indsats (i forbindelse med en aktiv børnesag).

Aktuelt har hver pædagog i dagtilbud og hver anden lærer i folkeskolen i gennemsnit en aktiv Familedialog og hver lærer i folkeskolen har i gennemsnit to elever med aktive børnesager, der kræver deltagelse i tremåneders opfølgingsmøder (februar 2019).

Det foreslås derfor at omprioritere ressourcer fra USE til den tidlige indsats på almenområdet ved at

1. øge grundnormering målrettet tidlig indsats gennem Familedialog på dagtilbudsområdet ved at nedlægge ressourcepædagogordningen samt
2. omprioritere én million kroner til skole- og dagtilbudsområdet i både 2019 og 2020 målrettet prioritering af tremåneders opfølgingsmøder. Forslaget finansieres af justeringer i Den understøttende enhed i forventning om, at det styrkede samarbejde mellem familier og fagpersoner vil medføre et mindre aktivitetsbehov i forhold til den indgribende indsats.

Øget grundnormering målrettet tidlig indsats gennem Familedialog på dagtilbudsområdet

Familedialog har bl.a. til formål at:

- Skabe en så tidlig indsats som mulig ift. barnets udvikling og trivsel
- Skabe tydelighed og krav i samarbejdet mellem forældre og professionelle samt tydelighed i fælles mål og indsatser
- Sikre helhedsorienteret og tværfaglig indsats
- Konkretisere vores viden om barnet og dets ressourcer og de udfordringer barnet står med
- Skabe motivation og aktivt inddrage familie og netværk i et ligeværdigt samarbejde med udgangspunkt i familiens ressourcer

Familedialogredskabet anvendes i den foregribende indsats og er det vigtigste omdrejningspunkt for samarbejdet mellem forældre og professionelle på tværs af organisationen. Dialogredskabet bygger grundlæggende på en løsningsfokuseret metode, hvor forældre og barn er de vigtigste interessenter.

Ressourcepædagogordningen består aktuelt af seks årsværk. Det er et tilbud der er iværksat før Familiedialog. Tilbuddet understøtter tidlig indsatsstrategi gennem et udvidet forældresamarbejde via dialog om konkrete aktiviteter, som understøtter de læringsmål, der er opsat i dagplejen /vuggestuen samt opfølgning og inddragelse af tværfaglige samarbejdspartnere. Ressourcepædagogerne samarbejder desuden målrettet med sundhedsplejerskerne og deres kendskab til familierne om ressourceforløb af 4-6 ugers varighed i forbindelse med barnets opstart i dagpleje /vuggestue. Endelig iværksættes ressourceforløb i forbindelse med overgang til børnehave og brobygning ved alle overgange, hvor det skønnes relevant.

Forslaget indebærer, at ressourcepædagogordningen nedlægges og de seks årsværk i stedet tilknyttes de enkelte dagtilbud som en øget grundnormering. Den øgede normering vil reducere belastningsgraden ved tidlig indsats gennem familiedialog pr. medarbejder i dagtilbud.

Én million i 2019 og 2020 til skole- og dagtilbudsområdet målrettet fuld implementering af tremåneders opfølgingsmøder

Tremåneders opfølgingsmøderne har bl.a. til formål at:

- Sikre en tværgående samarbejdsmodel med barnet og familien i centrum
- Sikre et rum med fokus på progression og samarbejde
- Sikre tæt opfølgning med kontinuerlige tilpasninger af mål og indsats
- Sikre fælles mål og udveksling af informationer på tværs af fagområder
- Sikre en præcis og problemløsende kommunikation

Tremånedesmøderne bruges i den indgribende indsats og er på samme måde som i Familiedialog det vigtigste omdrejningspunkt for samarbejdet mellem forældre og professionelle på tværs af organisationen.

Samarbejdsformen sikrer et stærkt blik på det fælles mål, samtidig med at vi sikrer kontinuitet og tæt opfølgning i forhold til det enkelte barn.

Deltagelsen i tremånedersopfølgingsmøderne har vist sig at udgøre et væsentligt merarbejde. Derfor foreslås det, at tilføre én million kroner om året i 2019 og 2020. Efter 2020 forventes det, at den ændrede praksis er fuldt implementeret. Udvalget skal i forbindelse med budget 2021 forholde sig til fremtidig finansiering.

Den understøttende enhed og Skole og Dagtilbud vil på baggrund af udvalgets beslutning igangsætte en proces hvor udmøntningen aftales i dialog med de decentrale ledere. Det forventes, at en eventuel omprioritering vil kunne træde i kraft fra 1. august 2019.

Økonomi:

Forslagene er udgiftsneutrale, men kræver omplaceringer mellem udvalgets politikområder.

Vedrørende øget grundnormering ved nedlæggelse af ressourcepædagogordningen, aflønnes 3 af medarbejderne i ressourcepædagogordningen aflønnes under PPRC, mens de øvrige 3 medarbejdere aflønnes under "Forebyggende foranstaltninger". Der er 5 måneders virkning i 2019, og fuld virkning fra 2020 og fremover. Der skal foretages følgende omplaceringer:

Omplacering fra	Omplacering til	2019	2020 og efterfølgende år
"Forebyggende foranstaltninger" under politikområdet "Forebyggelse og anbringelse"	"Daginstitutioner incl. dagpleje" under politikområdet "Dagtilbud"	541	1.299
"Pædagogisk Psykologisk Ressourcecenter" under politikområdet "Understøttende foranstaltninger"	"Daginstitutioner incl. dagpleje" under politikområdet "Dagtilbud"	541	1.299

Vedrørende 1 mio. kr. til skole- og dagtilbudsområdet, så forudsættes det, at 30 % af budgettet skal anvendes på dagtilbudsområdet, og 70 % på undervisningsområdet. Der er 5 måneders virkning i 2019, og fuld virkning i 2020. Der skal foretages følgende omplaceringer:

Omplacering fra	Omplacering til	2019	2020
"Forebyggende foranstaltninger" under politikområdet "Forebyggelse og anbringelse"	"Daginstitutioner incl. dagpleje" under politikområdet "Dagtilbud"	125	300
"Forebyggende foranstaltninger"	"Skoleafdelinger" under	292	700

under politikområdet "Forebyggelse og anbringelse"	politikområdet "Undervisning"		
---	----------------------------------	--	--

Planmæssige forhold/Lovgrundlag:

-

Høring/udtalelse:

-

Indstilling:

Den understøttende enhed og Skole- og Dagtilbud indstiller til Børne- og Skoleudvalget, at udvalget tager beslutning om at

1. øge grundnormering på dagtilbudsområdet ved at nedlægge ressourcepædagogordningen og omplacere budget, som opstillet under økonomi samt
2. omprioritere én million kroner til dagtilbuds- og skoleområderne i både 2019 og 2020 fra Forebyggelse og anbringelse, og omplacere budget, som opstillet under økonomi.

Sagen afgøres af:

Børne- og Skoleudvalget

Beslutning i Børne- og Skoleudvalget, 07-03-2019

Godkendt.

14. Årsregnskab 2018 Børne- og Skoleudvalget**Årsregnskab 2018 Børne- og Skoleudvalget****sagsfremstilling****14. Årsregnskab 2018 Børne- og Skoleudvalget**

J.nr.: 00.32.10A00- Sagsnr.:372777 Initialer: JRNIE Åbent punkt
0008 Brevi.d.: 4260037

Sagsfremstilling:

Der fremsendes regnskab for 2018 for Børne- og Skoleudvalget. Kommunens regnskab behandles af Økonomiudvalget den 20. marts og af Byrådet den 28. marts.

Regnskabet for 2018 på Børne- og Skoleudvalgets område viser et forbrug på 743,5 mio. kr. Set i forhold til det korrigerede budget på 743,6 mio. kr., var forbrugsprocenten på 100 %, og der var et mindreforbrug på 0,076 mio. kr. Det oprindelige budget var på 744,2 mio. kr.

Den samlede afvigelse fra udvalgets korrigerede budget er så minimal, at der kan tales om budgetoverholdelse. Der var dog merforbrug på dagtilbuds- og undervisningsområderne samt vedrørende Projekter, og mindreforbrug på Understøttende foranstaltninger, Sundhed samt Forebyggelse og Anbringelse.

Der var følgende afvigelser fra det korrigerede budget:

- Fælles: Et mindreforbrug på 2,7 mio. kr.
- Dagtilbud: Et merforbrug på 6,8 mio. kr.
- Undervisning: Et merforbrug på 8,8 mio. kr.
- Fritidstilbud: Et mindreforbrug på 0,3 mio. kr.
- Specialundervisning: Et merforbrug på 0,7 mio. kr.
- Understøttende foranstaltninger: Et mindreforbrug på 5,3 mio. kr.
- Sundhed: Et mindreforbrug på 1,4 mio. kr.
- Forebyggelse og anbringelse: Et mindreforbrug på 8,6 mio. kr.
- Projekter: Et merforbrug på 1,9 mio. kr.

Indeholdt i politikområdet "Undervisning" er indtægter på 2,6 mio. kr. fra Undervisningsministeriets pulje til løft af svage elever, som er givet med 1,3 mio. kr. hver til hhv. Rødbyafdelingen og Ravnsborgafdelingen. Såfremt afdelingerne ikke havde modtaget disse midler, havde merforbruget på "Undervisning" været tilsvarende større. Politikområdet "Projekter" vedrører de to projekter "Broen til bedre sundhed" og "Legende læring for alle". Begge projekter er startet i 2018, og afsluttes i hhv. 2020 og 2021. Merforbruget skyldes, at eksterne tilskud til projekterne først kommer efter, at regnskabsåret er afsluttet.

Beskrivelse af områderne findes i regnskabsbemærkningerne, der er vedlagt sagen som bilag.

Set i forhold til den seneste budgetopfølgning pr. 31/10-18, udviser årsregnskabet et forbrug, der er 6,0 mio. kr. højere end forventet. Mindreforbruget er således reduceret fra 6,1 mio. kr. til 0,1 mio. kr. De største afvigelser i forbruget i forhold til forventet i seneste budgetopfølgning er:

- Undervisning: +2,7 mio. kr.

- Forebyggelse og anbringelse: +2,2 mio. kr.
- Projekter: + 1,9 mio. kr.
- Fælles: + 1,6 mio. kr.
- Dagtilbud: -1,0 mio. kr.
- Understøttende foranstaltninger: - 1,0 mio. kr.

Der søges om overførsel af i alt 10,0 mio. kr. fra 2018 til 2019. Byrådet behandler overførslerne den 28. marts 2018.

Økonomi:

-

Planmæssige forhold/Lovgrundlag:

-

Høring/udtalelse:

-

Indstilling:

Direktionen indstiller regnskabet til udvalgets orientering.

Sagen afgøres af:

Børne- og Skoleudvalget

Beslutning i Børne- og Skoleudvalget, 07-03-2019

Taget til efterretning.

2465658.pdf

Bilag

[Årsregnskab B & S 2018](#)

15. Orientering - åbent møde - 7. marts 2019

Orientering - åbent møde - 7. marts 2019

sagsfremstilling

15. Orientering - åbent møde – 7. marts 2019

J.nr.: 00.01.00G01- 0408	Sagsnr.:360183 Brevd.: 4201235	Initialer: UJTS	Åbent punkt
-----------------------------	-----------------------------------	-----------------	-------------

Sagsfremstilling:**Økonomi:****Planmæssige forhold/Lovgrundlag:****Høring/udtalelse:****Indstilling:****Sagen afgøres af:**

Børne- og Skoleudvalget

Beslutning i Børne- og Skoleudvalget, 07-03-2019

Orientering om:

- Underskrevet aftale med DLF
- Norminering til årets elevvenlige kommune

16. Orientering - lukket møde - 7. marts 2019

Orientering - lukket møde - 7. marts 2019

sagsfremstilling

16. Orientering - lukket møde – 7. marts 2019

J.nr.: 00.01.00G01- 0408	Sagsnr.:360183 Brevid.: 4201236	Initialer: UJTS	Åbent punkt
-----------------------------	------------------------------------	-----------------	-------------

Sagsfremstilling:

Økonomi:

Planmæssige forhold/Lovgrundlag:

Høring/udtalelse:

Indstilling:

Sagen afgøres af:

Børne- og Skoleudvalget

Beslutning i Børne- og Skoleudvalget, 07-03-2019

Intet